

יליד המדד

שבת הימאים הגיעה לשיאה. בחוצות העיר התנגשו ההמונים עם השוטרים. בנמל השמיים הצופר של א/ק תל-אביב הלוחמת שריקה מחלחלת. בקומה החמישית של בית יורדי-הים, מבצר השוכנים, עמד יהושע ("יוש") הלוי, 27, ימאי שקיבל על עצמו את תפקיד דובר חבריו. באותו רגע החליט לכתוב יצירה שתעלה על גס את המדד האבוד. תרעיד את עמודי המשטר הישן בימאות. השבוע התאספו 800 חוזי-הצגות בכורה מקצועיים בבית הבימה, לחזות בתוצאות. כל אחד הבין שהיה מאווער חגיגי. הרבה השתנה מאז נראתה הבימה כמבצר הזקנה הנוקשה בישוב. המחזאי היה צעיר, הבמאי היה צעיר, כמעט כל השחקנים היו צעירים. **גנב, רמאי וכמו כן אידיוט.** תנאי היצירה קבעו את אופי החלל: זהו מחזה תעמולתי. הנאשמים: חבי שוהם, שהימאים ראו בה את אויבתם העיקרית, דור רבי החובלים הזקנים, הרוצים להקים ימאות עבר רית כימאות העמים האחרים, במקום לספח יצירה מקורית, ארצישראלית.

גבור העלילה! הוא הקצין הראשון יורם (מישה אשרוב), המופיע על סיפון א/ק טוונות כשבראשו רעיונות על הפיכת האניה לקיבוץ שט. הוא מתנגש מיד עם רבי-החובל (שמואל רודנסקי), המאמין שיש "לשבור" את הימאים, להשפילם ולהכניעם. המכונאי הראשי (נחום בוכמן) תומך ביוזם, הקצין השני (שרגא פרידמן) מתחנף לרבי-החובל. הכל מוכן להתמודדות טראגית גדולה. עד כאן נראה שהמחזה יפליג במישור לנמל-הבית. הבעיה אינה נוגעת רק לכמה תריסרים קצינים ימיים. היא נוגעת לכל בניך הארץ, למאבק הישן: קצינים-בריטיים — גנדי — מפקדי-פלמ"ח. אולם במקום להמשיך בקו הישר, להראות את החיוב והיפה בנציג גי שמי האסכולות כדי להוכיח את צדקת האסכולה הצעירה, נכנע יוש לפיהו מסוכן. סובב את ההנה ופנה לנמל צדדי. רבי-החובל מתגלה כאדם מושחת, גנב, רמאי, רוצח, אידיוט. הקצין הראשון הופך גיבור כמעט סור-בייטי, מקרב את חייו כדי להציל את הספינה הסובעת. לחווה לא נשאר אלא לצעוק "הידד!"

על הגשר ולתוך המים. על אף לי קוי זה יוכה המחזה בלי כל ספק להצלחה רבתית. הקהל מעדיף יצירה מקורית, המסר פלח באומץ-לב בבעיות של הארץ, על מחד וזו זרים אף אם יהיו תפורים מאריג אמריקאי משוכח ביותר. מלבד כמה, צעקות הבימתיות, מעין שכר הקצין הראשון נפל לתוך המים. המלחים אי-דירה לאכסניה, נשאר מישחקו של רבי-החובל על גובה הגשר. לעומת זאת, משחקו של זי ברוקמאיר, שמוליק סגל ועמוס אריאז מעבירים את ספינתם בהצלחה דרך הסערות. לעוד לפני הגיעה לנמל חיפה היה מותר לישמע את צופרי-הברכה לישראל בקר, היצא הצעיר שעשה עבודה חלקה ונקיה.

מחזאי יהושע ("יוש") הלוי בדרך לנמל-הבית: פתוי מסוכן

הצליח יחד עם זאת לשמור ללא כל סטיה על אמיתות החיים באנית-משא.

* אני רבי-החובל — מאת יוש — ההצגה ישראל בקר — הצייר שלמה יורני — הבימה.

נחשב לכתב עת רציני, מיושב, משעמם. פרט למאמרים כבדים, לרוב מסוגננים במליציות של דור קודם, אין הוא מכיל כל חומר אחר: לא ספרות יפה וכמובן שלא הומור. אולם מי שקרא את אחד הגליונות האחרונים של העיתון היה עלול להתקל במה שנראה ברגע הראשון כרשימה שלגלוג דקיק ועוקצנית שזור בין שורותיה. אולם שהיתה כתובת, לאמיתו של דבר, במלוא הרצינות. ה

ההצבעה הסופית של הסטודנטים ומנהיגי השוכנים עמי גורביץ' תוך שבוע ימים: החלטת מכרעת.

רשימה, חתומה בפשטות "בנימין", נקראה היורה הראשון. סיפרה כי כחנת הכותרת היתה "לא לרכיבי הסתו הראשונים שאדמת הנגב מצפה להם כל כך בחרבונני קיץ, אלא לתניוק, לרך הנולד, ששמו בישראל יקרא בשם יורה".

מספר "בנימין": היה זה בנם הראשון של פלמ"ח" לשעבר, כיום סרן בצבא היבשה, במחנה השכון בגנב ונערה בת גשר יגור "רכה וענוגה, כמעט ילדה, עם נטיות פיוטיות... הנושאת בלבה, באשר היא, את נוף הכרמל, אחות בבית החולים הדסה בבאר שבע, יוזג של חלוציות צבאית וחליציות חבראית, פיוט והרפתקנות, דגשקי אהודי".

הזוג הצעיר ביקש מאת כותב הרשימה הצעות שם לילד, אולם בחר בשם חדיש לחלוטין. ממשיך "בנימין":

"מבארשבע בישרתני היולדת, כי ילדה בן למלל טוב, ושמו יהיה יורה, יורה תרתי משמע: (א) תקופת היורה, מרחשון; (ב) איש צבא לעתיד לבוא. יורה בכליידה כיאות לבנו של סרן בצה-ל. כפתור ופרח! לשם

את עצמו, נכנס למטה. שכב. לצד האשה, שהיתה, כמו בעלה שישן במטה הסמוכה, שתורה לאחר בילוי בנשף, סברה שליטופין של סלומון באים מידיו של הבעל. היא אף התרפקה עליו, אך בו ברגע חשה בדבר מוזר: בעוד שזכרה היטב כי בעלה נכנס למטה ללא בגדיו, חשה בגוף עסוי חליפה. עובדה זו העירה אותה מיד, הפקידה את עיניה. היא פרצה בצעקה, הבעל העלה אור,

פניו בהבולות של סלומון נתגלו לעיניהם. אף על פי שסלומון, לפי מיטב מסורת המאהבים הרומנטיים, הצליח לקפוז בעד הד חלון, לא איתרע לו מולו. למחרת הכירה אותו היאשה שבמטתה שכב, לפי תמונתו אשר באלבום המטרתה.

איוב 1952

בחיי יוסף מדינה ואשתו שרה היו שלשה תאריכים גורליים: לפני 17 שנה נישא הזוג, השניים היו מאושרים. תאריך גורלי אחר חל לפני עשר שנים כאשר עלו ארצה מחימן. התאריך השלישי, הגורלי מכולם, חל לפני חמש שנים כאשר שרה החלה לעבוד בגן הירק של שכן אשכנזי, החלה משתכרת גם היא, למדה פרק בהלכות שחי וכויות נשים. בעיני יוסף, שחונך על ברכי המסורת, לא נראו הרעיונות האפיקורסיים של אשתו. אך הוא אהב את הכסף שהביאה הביתה, הבלג על רגשותיו. לא יכול להבליג עוד משראה כי מחוץ לרעיונות השיוון, סגלה אשתו לעצמה גם רעיונות אחרים, זרים ומסוכנים. הוא החל לחשוד כי כל המתנות היקרות ש' אשתו מקבלת מן השכן, ושכללו מקרר ובי-גדים, לא ניתנו לה חינם.

אם לא תפיה — סכין. הבעל ארב לאשתו, תפס אותה מתנה אהבים עם המעביד, בפרדס. יוסף, מגדול הפאות והקרניים, לא איבד את אמונתו באלוהים, הבין כי זכות גדולה נפלה בחלקו. להתיסר ביסורי איוב במהורה חדשה, מהר לביתו החל קורא פרוקי תהילים, מרבה בתפילה.

כאשר חזרה האשה, אם לחמשה ילדים, הביתה, ביקש ממנה כי תשוב מדרכיה הרי-עות. כיון שלא נענה, המשיך בתפילה להצלת נפש אשתו, החל לצום פעמים בשבוע. כל זה לא הועיל, כך על כל פנים סבר יוסף, ויום אחד בפגשו את אשתו יושבת בצד הד' רך, היה בטוח כי היא מחכה לאהובה. יוסף ניסה להחזיר אותה בכוח הביתה, החל מסיף לה מוסר וגוער בה. שרה סרבה להענות להפצרות, השיבה מנה אחת אפיים. נתגלעה קטטה רצינית שבסופה הובאה האשה לבית החולים, כששבעה חתכי סכין בפניה ובגופה. פסק השופט המחוזי פנחס אבישר ליוסף: ארבעה חודשי מאסר בהם יוכל להתבודד. לי הסתודד עם אלוהיו, לצום ולהסתגף כאוות נפשו, לקחת שעם צאתו מבית הכלא ישוב אליו לב אשתו.

הווי

שם לבן: רוצח

הפועל הצעיר, למרות שמו, הוא אחד הי שבועונים הוותיקים ביותר בארץ (נוסד 1910), משמש שופר חלוש לצדי (תפוצתו היא כמעט אפסית) להפגנת פועלי ארץ ישראל. הוא

פרופסור בנימין מזר, וורנר סינטור סגן הי נשיא, כאשר עלה פרופסור (לארכיאולוגיה) מזר, נתקבל בקצת קריאות ביניים, הרבה מחאות כפיים, הצליח לשכנע את הסטודנטים כי הממוצע בין 40 ל"י ל-80 ל"י (שכר הלימוד המינימלי והמקסימלי בשנה שעברה) הוא 100 ל"י (שכר הלימוד האחד השנה).

קרא מזר בסוף דבריו: "עליכם לחזור

מחר ללימודים!" סטודנט שישב בשורה הי-שלישית הוסיף: "אבל קודם כל לבקר ב' קופה".

פשעים

מה קוראת לגנב

סלומון פרץ, שחור השער והעין, גילה, בבואו ארצה מקובלנקה, כי בישראל אין מקי צועו (שולית סנדלר) מקצוע מכניס די הי צורך. רבים הזנדלרים, והם מתחרים ביניהם על מקומות עבודה מעטים. לפתוח סנדלריה משלו לא יכול סלומון; כספו לא הספיק לו. אבל חברים טובים השיאו לו עצה טובה: סלומון פרץ מצא עצמו בעולם התחתון. הוא הפך מסנדלר לכייס.

אבל מזל ביש ררך אותו גם בסביבה הי חדשה. כבר בראשית דרכו במקצוע הכייסות נלכד. הובא לפני שופט רחמן אשר החליט כי כדאי לתת לבחור בן 20-הדומנות לחזור למוסד בעולם החפשי. נמנע משלוח אותו לבית הסוהר, הסיף באוזניו מוסר אבהי. סלומון לא שעה לדברי השופט, החליט להמשיך בחיי פשע, אבל להסתכן רק בדבר רים של ממש, במשהו גדול מכייסות פשוט. הוא הפך להיות פורץ דירות.

תענוגות בעסקים. באחד מלילות הי שבוע שעבר החליט סלומון לנסות את מזלו באחת הדירות בשכונת מחלול שעל שפת ימה של תל-אביב. שכונת מחלול אינה מן העשירות בעיר: קבוצה של צרפים רעיו-עים, והפורץ פשפש שעה ארוכה בדירה. לא מצא דבר שמן הראוי היה להניח עליו את ידו. מיואש ומאוכזב פנה לצאת מן הי חדר, כאשר, לפתע, הבחין באשה צעירה שרועה על המט. סלומון אשר שכח אותו רגע (ואולי מעולם לא ידע) כי אין למהול תענוגות בעסקים, החליט, מעשה שטן, לנחש

הארץ

כבאי חולון שהוועקו למקום כיבו את השייפה בעזרת פועלי המקום... ערך הנזק הכללי 525 מיליון לירות — פדיון "תנובה" טרם נאמד (הדור) מרדכי גולדברג, ראשון לציון *

בבית הכביסה ופיחום הצמר "ו. גוגני היי" עובדים רק 14 פולים (הארץ) ד. ראובן, תל-אביב פרט 20 קיטניות, 32 שטועיות, 50 עדשים. *

מר עדלי ססינסון ינבח בבחירות בי רוב, אף כי לא גדול, של קולות (הארץ) שאול גפן, רמת גן ינבח או יילל.